

УДК [330.34:004](477)

DOI: <https://doi.org/10.37734/2409-6873-2023-4-2>

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СЕКТОРУ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УКРАЇНІ

І. О. ІВОНЧАКасистент кафедри економіки підприємства,
Львівський національний університет імені Івана Франка

Анотація. Мета статті полягає у проведенні дослідження сучасного стану та тенденцій розвитку сектору інформаційних технологій в Україні. **Методика дослідження.** Методологічну основу даного дослідження становлять положення економічної теорії щодо підприємництва, сучасна теорія управління, теоретичні положення та концепції вітчизняних і зарубіжних вчених з питань інформаційних технологій, їх особливостей та перспективи. Інформаційну базу дослідження становлять нормативні та законодавчі акти, постанови Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, статистичні матеріали. **Результати.** Доведено динамічність та перспективність розвитку вітчизняної ІТ-галузі у розрізі останніх років. Проведений аналіз ІТ як однієї із сфер економічної діяльності як ІТ, показав вагомість зростання її частки у формуванні національної економіки. Виявлено, що до проблем галузі ІТ у країні відносяться низький рівень захисту прав інтелектуальної власності, питання еміграції значної кількості фахівців сектору ІТ, наявність нерозвинених ринків фінансових і венчурних інвестицій, втручання держави, що проявляється у відсутності передбачуваного і послідовного оподаткування тощо. Виокремлено сильні сторони української ІТ-індустрії, основними з яких є: фактор людського капіталу, що визначається високим інтелектуальним рівнем населення, його наявності вищої фахової освіти; низька собівартість комунікаційних ресурсів. Обґрунтовано перспективні напрямки щодо подальшого розвитку сектору інформаційних технологій в Україні. **Практична значущість результатів дослідження.** Використання на практиці результатів даного дослідження має стати поглиблений аналіз розвитку вітчизняного ІТ-сектору, конкретизація заходів щодо покращення ситуації в галузі, зокрема усунення законодавчих, інституційних, фіскально-податкових, валютно-грошових бар'єрів, прийняття потужних заходів щодо стимуляції «цифровізації» секторів економіки та бізнесу.

Ключові слова: інформаційні технології, сектор ІТ, підприємництво, вітчизняний ІТ-ринок, аутсорсингові ІТ-компанії, експорт послуг.

Постановка проблеми в загальному вигляді та зв'язок із найважливішими науковими чи практичними завданнями. В останні роки ІТ-сфера вважається однією із найдинамічніших та найбільш перспективніших сфер національної економіки. Посилення економічних процесів відбувається за умови максимального використання новітніх здобутків науки та технологічного процесу. Масштабного значення набувають телекомунікації та інформаційні технології, стрімкий розвиток яких стимулює до технологічних змін та трансформацій у багатьох суміжних галузях. На сучасних науково-інформаційних технологіях та інтелектуальних ресурсах базується глобальна економіка, сектори якої функціонують на якісно новому інноваційно-технологічному рівні.

Аналіз тенденцій розвитку сфери економічної діяльності ІТ показав доцільність зростання її частки у формуванні національної економіки, оскільки саме впровадження інноваційних технологій та розвиток сектора ІТ сприяє економічному зростанню.

Відповідно для України сфера інформаційних технологій має стратегічне значення в умовах економіко-політичної кризи, оскільки здатна підтримувати функціонування суміжних галузей.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питання розвитку сектору інформаційних техно-

логій та інформатизації суспільства висвітлено в працях багатьох вітчизняних та зарубіжних вчених, а саме: В. Ю. Бикова, Р. О. Винничука, Ю. Ю. Верланова, В. Л. Диканя, С. В. Іванова, М. К. Костюченка, О. О. Кулинич, Н. П. Мешка, С. О. Пирога, Т. В. Склярюка, Дж. Болдвіна, Е. Брінджолфсона, Дж. Сакса, М. Портера, М. Катсуно, К. Мотохаші та ін. Наявність значних досліджень ІТ-галузі свідчить про її актуальність та підвищений інтерес науковців до даної сфери. Проте, незважаючи на вагому кількість наукових публікацій, з урахуванням глобальних змін, актуальність зазначеної проблематики серед науковців зростає потреба у подальшому системному дослідженні.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є дослідження основних тенденцій розвитку вітчизняного сектору інформаційних технологій, його впливу на економіку України, а також обґрунтування напрямків розвитку сектору ІТ в контексті інтеграції у світовий ринок інформаційних технологій.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. За останні роки ІТ-сфера в Україні доволі стрімко розвивається та є однією з найбільш перспективніших. Підтвердженням цього є

збільшення чисельності міжнародних ІТ-проектів, а також значні досягнення у галузі вітчизняних ІТ-фахівців. Швидкі темпи зростання сектору інформаційно-комунікаційних технологій обумовлені розширенням вітчизняного ринку, потребою в експорті послуг ІКТ з України, поліпшенням ефективності правового регулювання сектора, яке відбувалося, завдяки широким залученням бізнес-асоціацій та громадських об'єднань [4].

Розвиток ІТ-індустрії в Україні, яка загалом представлена аутсорсинговими ІТ-компаніями, що надають послуги з розробки програмного забезпечення чи створення інфраструктурних рішень для замовників, стимулюється високим попитом даного сегменту, що і надалі має потенціал до зростання завдяки всеохоплюючій цифровій трансформації приватного та державного секторів.

Згідно з даними, які оприлюднені «Опендатаботом» за 2021 рік, кількість фізичних осіб зросла на 83 257 осіб, або ж на 4%. На сьогодні їх чисельність дорівнює майже 2 млн. осіб, що вважається найкращим показником за останні 5 років. Таким чином, маємо наступну статистику, де спостерігаємо тенденцію щорічного зростання кількості фізичних осіб підприємців: у 2017 році налічується 1 765 457 (фоп); за 2018 рік спостерігаємо зростання кількості фопів, що становить 1 840 461; за 2019 рік бачимо наступне збільшення, що налічує 1 888 951 підприємців; за 2020 рік, показник приросту сягнув 1 911 406 (фоп); за 2021 рік чисельність досягла 1 983 269 (фоп). До прикладу, у 2020 році зростання сягало позначки у 22 450 підприємців, тобто 1,2%.

Варто зазначити, що саме підприємці ІТ-сфери становлять найактивнішу складову підприємців у 2021 році. Відповідно, їхня частка становить більше половини (53%) від загального приросту серед усіх компаній. Лише за один рік ІТ-сфера зросла на 44,5 тис. фопів-підприємців, тобто на 26%, що значно випереджає інші види діяльності [9]. Як висновок, маємо швидкі темпи зростання ІТ ринку.

Беручи до уваги офіційні дані та розрахунки експертів, можемо спостерігати суттєві розбіж-

ності в оцінках (табл. 1). Так, за даними Єдиного державного реєстру підприємств і організацій, на кінець 2021 р., кількість юридичних осіб складала 18,6 тис. [3].

Втім, реєстр не враховує реальну активність.

Утім кількість згідно даних Держстату складає 8,2 тис. діючих осіб складає 8,2 тис. [2]. Проте, часто компанії формуються з декількох юридичних осіб, що дає розуміння про те, що їх чисельність менша. За експертними оцінками IT Ukraine Association близько 5 тис. компаній є активними на українському ринку праці [1].

Варто зазначити, що в сфері ІТ функціонують 3 категорії ФОП, які можуть використовувати наступні групи КВЕДів (табл. 2). Станом на сьогодні для ІТ найактивніше використовується 3 група, рідше – 2 група. Очевидно, обумовлено тим, що підприємці 3 групи сплачують всього 5% від доходу та ЄСВ в розмірі 22% від мінімальної заробітної плати. Так, у 2021 році мінімальна заробітна плата становила 6000 грн, а розмір щомісячного ЄСВ – 1320 грн. [13].

В останні роки, найпопулярнішим кодом КВЕД, який визначає основну сферу діяльності ІТ-спеціаліста, зареєстрованого як ФОП, залишається «62.01 Комп'ютерне програмування». Він включає розробку прикладних програм і вебсайтів, баз даних, системне програмування. У 2021 році кількість фахівців, зареєстрованих за цим кодом, збільшилася на 19,5 тисячі осіб і становила 143 549 людей.

Проте, в сфері ІТ можна обрати додаткові КВЕДи, зокрема:

62.02 Консультування з питань інформатизації. Планування та проектування систем, які поєднують апаратну частину, програмне забезпечення та комунікаційні технології (для QA, бізнес-аналітиків з ІТ сфери);

62.09 Інша діяльність у сфері інформаційних технологій і комп'ютерних систем. Зокрема відноситься налаштування комп'ютерів та установка програмного забезпечення (для системних адміністраторів);

Таблиця 1

Аналіз фактичних зареєстрованих та діючих юридичних осіб в Україні в 2017–2021 рр., тис. юрид. осіб

Кількість зареєстрованих юридичних осіб з ІТ-КВЕДами в Україні		Кількість діючих юридичних осіб з ІТ-КВЕДами в Україні	
2017	10,9	2017	6,1
2018	12,6	2018	6,8
2019	14,4	2019	7,9
2020	16,3	2020	8,2
станом на 27.10.2021	18,6	2021*	8,7

* прогноз експертів IT Ukraine Association [1]

Джерело: за даними [3; 2; 1]

Таблиця 2

Характеристика основних категорії ФОП в ІТ сфері

1. Розробник, тестувальник (Developer, QA)	2. Менеджер з продажу (Sales Manager)	3. Менеджер по роботі з персоналом (HR)
62.01 Комп'ютерне програмування	63.11 Оброблення даних, розміщення інформації на веб-вузлах і пов'язана з ними діяльність.	63.11 Оброблення даних, розміщення інформації на веб-вузлах і пов'язана з ними діяльність
62.02 Консультування з питань інформатизації	63.12 Веб-портали	78.30 Інша діяльність із забезпечення трудовими ресурсами
62.03 Діяльність із керування комп'ютерним устаткуванням	63.99 Надання інших інформаційних послуг	70.22 Консультування з питань комерційної діяльності й керування
62.09 Інша діяльність у сфері інформаційних технологій і комп'ютерних систем	70.22 Консультування з питань комерційної діяльності й керування	
63.11 Оброблення даних, розміщення інформації на веб-вузлах і пов'язана з ними	70.21 Діяльність у сфері зв'язків із громадськістю	
63.12 Веб-портали.	73.11 Рекламні агентства	
63.99 Надання інших інформаційних послуг	73.12 Посередництво в розміщенні реклами в засобах масової інформації	
58.29 Видання іншого програмного забезпечення		
58.21 Видання комп'ютерних ігор		
Для Project Manager можна також додати ще КВЕД:		
70.22 Консультування з питань комерційної діяльності й керування		
Для Designer:		
74.10 Спеціалізована діяльність із дизайну		

Джерело: за даними [7]

63.11 Оброблення даних, розміщення інформації на веб-вузлах і пов'язана з ними діяльність. Послуги хостингу потокові послуги, хмарні технології (для вебпрограмістів (бек-енд) та системних адміністраторів);

63.12 «Вебпортали». Надання послуг з керування сайтами (для вебпрограмістів (бек-енд) та системних адміністраторів);

63.99 Надання інших інформаційних послуг, н.в. і. у. Послуги з надання інформаційних послуг по телефону, послуги з добору новин тощо (для ІР-телефонії (як суміжний), спеціалістів з SEO (розкрутки сайтів));

58.21 Видання комп'ютерних ігор (для програмістів і дизайнерів, які беруть участь або розробляють комп'ютерні ігри);

58.29 Видання іншого програмного забезпечення;

73.11 «Рекламні агентства». Повний набір рекламних послуг (за допомогою власних можливостей або на договірній основі), у т.ч. консультування, послуги з художнього оформлення реклами, виготовлення рекламних матеріалів, їх купівлю (для власників вебсайтів, які хочуть заробити на рекламі);

73.12 «Посередництво в розміщенні реклами в засобах масової інформації». Включає в себе розміщення реклами в засобах масової інформації, тобто продаж або перепродаж часу та місця для різних видів реклами в засобах масової інформації (для власників вебсайтів, які хочуть заробити на рекламі (наприклад, Google AdSense));

74.10 «Спеціалізована діяльність із дизайну» (для вебдизайнерів) [7].

У свою чергу, за рівнем популярності, на другому та третьому місцях залишаються «62.02 Консультування з питань інформатизації» та «63.11 Оброблення даних», за якими працюють 30,6 тис. та 25,9 тис. ІТ-спеціалістів відповідно [11].

Важливо й те, що класифікація видів економічної діяльності (КВЕД) обов'язково повинна відповідати виду діяльності, що здійснює суб'єкт господарювання. За інших умов можливі штраф та переведення на загальну систему оподаткування.

Разом з тим, усі ці КВЕДи можуть використовувати як платники єдиного податку 2-ї і 3-ї груп. Єдина різниця – підприємці 2-ї групи не можуть

надавати послуги закордонним компаніям та українським ФОПам і юридичним особам, які не перебувають на спрощеній системі оподаткування.

Варто зазначити, що ІТ-компанії мають можливість організувати діяльність на основі декількох форм підприємницької діяльності:

– фізична особа-підприємець (ФОП) з базовою ставкою оподаткування 5% з доходу (без урахування витрат) або 3% + ПДВ;

– товариство з обмеженою відповідальністю (ТОВ) з базовою ставкою оподаткування 5% з доходу (без урахування витрат) або з податком на прибуток 18%.

Саме тому, якщо обсяг доходу не перевищує 7 млн грн за календарний рік, доцільно обирати спрощену систему оподаткування – 5% з доходу (без урахування витрат);

– комбінований варіант, який передбачає створення ТОВ у якості основної компанії і ФОП – у якості підрядників [14].

Щодо типізації компаній ІТ сектору в Україні, то він доволі різноманітний. Існує велика кількість компаній малого та середнього розміру. Згідно проведеного опитування експертами ІТ Ukraine, вагома частка функціональних компаній є сервісними, кожна третя має власний продукт та надає послуги. Варто зауважити, що на вітчизняному ринку домінують сервісні компанії, питома вага яких складає 51%, сервісно-продуктові – 33%, а продуктові – 16% від загальної кількості.

Окрім цього, структура ринку ІКТ дуже диференційована. Це десятки видів діяльності, кожен з яких здатен капіталізуватися та функціонувати окремо від інших (генерація ідей, дизайн, створення продуктів та послуг, тестування, інтеграція, телеком-провайдери тощо). Кожен вид діяльності має власну специфіку, проблеми, ринки. Таким чином, моделі для підтримки, розвитку та стимулювання різні за своєю суттю.

Для України вкрай важливо створити дієві механізми інноваційного розвитку, до яких відносять кластери. Місцеві ІТ-компанії, навчальні заклади, юридичні і фінансові консультанти часто об'єднуються в горизонтальні спільноти, які називають ІТ-кластерами. ІТ-кластери займаються розвитком ІТ-індустрії в місті, об'єднують провідні компанії й партнерів, що працюють в сфері розробки програмних продуктів і експортного аутсорсингу. Основними напрямками роботи ІТ-кластерів є: освіта і популяризація ІТ-фаху; аналітичні дослідження галузі; проведення тематичних заходів і конференцій; підтримка нових бізнесів, конкурси стартапів тощо. Номінально в Україні налічується більше 20 ІТ кластерів. Лідерами цього рейтингу є: Київський, Харківський, Львівський, Дніпро ІТ-кластер та Одеський ІТ-кластер. Топ 5 найактивніших ІТ-кластерів України нараховує більше 150 тис. фахівців,

а це більше ніж 80% від загальної кількості в Україні [12].

Загалом, ІТ – це швидко зростаюча індустрія з високим рівнем доданої вартості, яка є важливим джерелом експортних надходжень. Так, український ІТ-сектор здебільшого експортно-орієнтований та демонструє значні темпи зростання. Частка ІТ-індустрії у ВВП України складає приблизно 3,4%. Протягом останніх 10 років експорт ІТ-послуг суттєво зростає (у середньому на 20,7% на рік).

Відповідно, спостерігаємо наступну тенденцію збільшення обсягу ІТ експорту впродовж 2017–2020 років (табл. 3).

Таблиця 3

Динаміка обсягу ІТ експортних надходжень до держбюджету України впродовж 2017–2020 років

	Експортні надходження до держбюджету, млрд. дол. США	Частка в експорті послуг, %
2017	2,5	17,4
2018	3,2	20,2
2019	4,2	23,9
2020	5,0	32,2

Джерело: за даними [10; 2]

Згідно результатів дослідження ІТ-галузі, представленим виконавчим директором асоціації ІТ Ukraine Костянтином Васюком, обсяг українського ІТ-експорту у 2021 році за попередніми даними становить 6,8 млрд дол. США (2020 рік – 5 млрд дол. США); при цьому частка ІТ у структурі експорту послуг в Україні за минулий рік зросла на 4,8% і становить 37% [1].

Відповідно, у 2020 р. вітчизняна ІТ-галузь забезпечила – у 2 рази більше експортної виручки порівняно з газотранспортною системою; у 1,5 рази більше експортної виручки, ніж машинобудування; близько чверті від експортної виручки агросектору. Також спостерігається зростання експорту ІТ-послуг швидше за експорт будь-яких інших товарів чи послуг. Так, експорт комп'ютерних послуг становить 24,7%; мінеральних продуктів – 13,2%; продовольчих товарів та сировини для них – 8,9%; продукції машинобудування – 0,3 %; металів та виробів з них – (- 0,8%); транспорту – (- 0,9%), (CAGR за період 2015–2020 рр., %) [5].

У свою чергу, експерти наголошують, що за базовим сценарієм ІТ-галузь України може подвоїти експортні надходження через 4 роки. За оптимістичним сценарієм, кількість зайнятих буде зростати на основі попередніх трендів (середнє зростання 13,3%), а CAGR (сукупний середньорічний темп зростання) експортної виручки за період 2021–2025 рр. становитиме 24,3%.

Відповідно, ІТ-сектор забезпечить 37–44 млрд дол. США експортної виручки у наступні 4 роки. Про це свідчить дослідження Ukraine IT Report 2021, ініційоване асоціацією «IT Ukraine».

Беручи до уваги прогнози експертів IT Ukraine Association, ІТ-ринок України стабільно зростатиме на 22–30% щороку, а кількість фахівців збільшиться у два рази до 2024 року. Цей сценарій може стати ще оптимістичнішим, якщо на ринок заходитиме все більше ІТ-бізнесів з власним продуктом.

До сильних сторін української ІТ-індустрії відноситься фактор людського капіталу, що визначається високим рівнем грамотності дорослого населення й охоплення населення вищою освітою, низька собівартість мобільного зв'язку та інтернету. Сьогодні наша країна має близько 16 тисяч випускників технічних спеціальностей щорічно і займає лідерські позиції у світі за кількістю сертифікованих ІТ-фахівців. А провідні українські університети за підтримки бізнесу запускають освітні програми за найперспективнішими сферами інформаційних технологій – Data і Computer Science, Artificial Intelligence, Internet of Things [8].

Серед проблем розвитку галузі називають низький рівень захисту прав інтелектуальної власності, нерозвинені ринки фінансових і венчурних інвестицій, еміграційне питання (за два роки Україну вже покинуло більше 10 тис. фахівців), несприятливе втручання держави у вигляді відсутності передбачуваного і послідовного оподаткування і тиск з боку контролюючих органів [6].

Саме тому для розвитку ІТ-сектору набувають пріоритетного значення наступні заходи:

– удосконалення на законодавчому, інституційному, фіскально-податковому та валютно-грошовому рівні умов для компаній, що надають

технологічні послуги та здійснюють розробку програмного забезпечення;

– розвиток технологічних стартапів, малих та середніх компаній, що надають технологічні послуги та компаній, що здійснюють розробку програмного забезпечення;

– забезпечення провідних ІТ-фахівців практичними навичками на ранніх етапах здобуття профільної вищої освіти з доступом до найновіших ІТ-технологічних програм відповідно до сучасних вимог зростаючого ринкового попиту.

Висновки із зазначених проблем і перспективи подальших досліджень у поданому напрямі. Проаналізувавши стан та тенденції щодо розвитку підприємницької діяльності сектору ІТ та галузі в цілому, варто зазначити, що спостерігається швидке зростання вітчизняної ІТ-індустрії, що характеризується високим рівнем доданої вартості, яка є джерелом експортних надходжень. Також позиція України на світовій арені ІТ визначається як перспективна технологічна локація з високим рівнем інноваційності, що обумовлює вагому цінність для глобальної економіки та відповідно збільшить свої надходження від діяльності ІТ-сектору. Сьогодні ІТ-індустрія є одним з секторів, де Україна зберігає конкурентоспроможність на світовому ринку.

Отже, перспективою дослідження у визначеному напрямку має стати поглиблений аналіз розвитку вітчизняного ІТ-сектору, конкретизація заходів щодо покращення ситуації в галузі, зокрема усунення законодавчих, інституційних, фіскально-податкових, валютно-грошових бар'єрів, що перешкоджають розвитку інноваційної економіки, прийняття потужних заходів щодо стимуляції «цифровізації» секторів економіки та бізнесу, ініціація державою масштабних трансформаційних ініціатив та проєктів «цифровізації» у т.ч. на основі сучасних моделей державно-партнерства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Асоціація «Інформаційні технології України». URL: <https://itukraine.org.ua/> (дата звернення: 30.09.2023).
2. Державна служба статистики України. URL: <http://ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 28.09.2023).
3. Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань. Єдиний державний реєстр підприємств і організацій. URL: <http://usr.minjust.gov.ua> (дата звернення: 28.09.2023).
4. Інформаційне суспільство. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації. URL: <http://nkrzi.gov.ua/index.php?r=site/index&pg=6&language=uk> (дата звернення: 28.09.2023).
5. ІТ в економіці України. Експорт. URL: <https://reports.itukraine.org.ua/> (дата звернення: 10.10.2023).
6. ІТ-ринок в Україні: перспективи і тенденції розвитку. URL: <http://marker.ua/ua/ekonomicheskij-blok/3466-it-ri-nok-v-ukrayini-perspektivi-i-tendentsiyi-rozvitku/> (дата звернення: 10.10.2023).
7. Категорії ФОП в сфері ІТ. URL: <https://kved.ukrstat.gov.ua>. (дата звернення: 02.10.2023).
8. Кубраков О. ІТ-потенціал України та інвестиції: скільки потрібно і скільки можна. URL: <https://mind.ua/openmind/20180794-it-potencial-ukrayini-ta-investiciyi-skilki-potribno-i-skilki-mozhna> (дата звернення: 10.10.2023).
9. Опендатабот. URL: <http://opendatobot.ua>; https://www.google.com/url?esrc=s&q=&trct=j&sa=U&url=https://opendatobot.ua/analytics/foonomics2021&ved=2ahUKEWjm67iM_f_1AhWXrYsKHQaoCtwQFnoECAUQAq&usq=AOvVaw0v5PNxG4hh7ZYvi6Om6BJP (дата звернення: 28.09.2023).

10. Мультимедійна платформа іномовлення України – Укрінформ. URL: <https://www.google.com/url?esrc=s&q=&rct=j&sa=U&url=https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3403805-eksport-tovariv-zbilsivsa-na-384-a-import-poslug-majze-na-tretinuderzstat.html&ved=2ahUKEwjPnOzYkvH4AhUMlosKHTHPD88QFnoECAcQAg&usg=AOvVaw2eD-j-LAabQhCKVTCMr5LE> (дата звернення: 08.10.2023).
11. Скільки IT-спеціалістів в Україні: +29 000 за рік згідно з Мін'юстом. URL: https://t.me/Finance_ukr <https://dou.ua/> (дата звернення: 02.10.2023).
12. Топ 5 IT-кластерів України. URL: <https://ucluster.org/blog/2020/04/top5-it-klasteriv-ukraini/> (дата звернення: 08.10.2023).
13. ФОП для IT URL: <http://https://dou.ua/forums/topic/32970/>, <https://dou.ua/forums/startups/> (дата звернення: 02.10.2023).
14. Шевцов О. IT-сектор України: коли цифри кажуть самі за себе. URL: <https://yur-gazeta.com/dumka-eksperta/> (дата звернення: 08.10.2023).

REFERENCES

1. Asotsiatsiia «Informatsiini tekhnolohii Ukrainy» [Association "Information Technologies of Ukraine"]. Available at: <https://itukraine.org.ua/> (accessed 30 September 2023).
2. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy [State Statistics Service of Ukraine]. Available at: <http://ukrstat.gov.ua> (accessed 28 September 2023).
3. Yedynyi derzhavnyi reiestr yurydychnykh osib, fizychnykh osib-pidpriemstiv ta hromadskykh formuvan [Unified State Register of Legal Entities, Individual Entrepreneurs and Public Organizations]. Yedynyi derzhavnyi reiestr pidpriemstv i orhanizatsii. Available at: <http://usr.minjust.gov.ua> (accessed 28 September 2023).
4. Natsionalna komisiia, shcho zdiisniue derzhavne rehuliuвання u sferi zviazku ta informatyzatsii [National commission that carries out state regulation in the field of communication and informatization]. Informatsiine suspilstvo. Available at: <http://nkrzi.gov.ua/index.php?r=site/index&pg=6&language=uk> (accessed 28 September 2023).
5. IT v ekonomitsi Ukrainy. Eksport [IT in the economy of Ukraine. Export]. Ukraine IT Report 2021. Available at: <https://reports.itukraine.org.ua/> (accessed 10 October 2023).
6. Melnyk A.O., Prima V.I. (2021) IT-ryнок v Ukraini: perspektyvy i tendentsii rozvytku [IT market in Ukraine: prospects and development trends]. Available at: <http://marker.ua/ua/ekonomicheskij-blok/3466-it-rinok-v-ukrayini-perspektivi-i-tendentsiyi-rozvytku/> (accessed 10 October 2023).
7. Katehorii FOP v sferi IT [Categories of FOP in the field of IT]. Available at: <https://Kved.ukrstat.gov.ua> (accessed 2 October 2023).
8. Kubrakov O. (2018) IT-potentsial Ukrainy ta investytsii: skilky potrebno i skilky mozhna [IT potential of Ukraine and investments: how much is needed and how much is possible]. Available at: <https://mind.ua/openmind/20180794-it-potencial-ukrayini-ta-investiciji-skilki-potrebno-i-skilki-mozhna> (accessed 10 October 2023).
9. Opendatobot [Opendatobot]. Available at: <http://opendatobot.ua>; https://www.google.com/url?esrc=s&q=&rct=j&sa=U&url=https://opendatobot.ua/analytics/foponomics2021&ved=2ahUKEwjM67iM_f_1AhWXrYsKHQaoCtwQFnoECAUQAg&usg=AOvVaw0v5PNxG4hh7ZYvi6Om6BJP (accessed 28 September 2023).
10. Multymediina platforma inomovlennia Ukrainy – Ukrinform [Multimedia platform of foreign broadcasting of Ukraine – Ukrinform]. Available at: <https://www.google.com/url?esrc=s&q=&rct=j&sa=U&url=https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3403805-eksport-tovariv-zbilsivsa-na-384-a-import-poslug-majze-na-tretinuderzstat.html&ved=2ahUKEwjPnOzYkvH4AhUMlosKHTHPD88QFnoECAcQAg&usg=AOvVaw2eD-j-LAabQhCKVTCMr5LE> (accessed 8 October 2023).
11. Skilky IT-spetsialistiv v Ukraini: +29 000 za rik zghidno z Miniustom [How many IT specialists there are in Ukraine: +29,000 per year according to the Ministry of Justice]. Available at: https://t.me/Finance_ukr <https://dou.ua/> (accessed 2 October 2023).
12. Top 5 IT-klasteriv Ukrainy [Top 5 IT clusters of Ukraine]. Available at: <https://ucluster.org/blog/2020/04/top5-it-klasteriv-ukraini/> (accessed 8 October 2023).
13. Yankiv B. (2021) FOP dlia IT [FOP for IT]. Available at: <http://https://dou.ua/forums/topic/32970/>, <https://dou.ua/forums/startups/> (accessed 2 October 2023).
14. Shevtsov O. (2020) IT sektor Ukrainy: koly tsyfry kazhut sami za sebe [IT sector of Ukraine: when the numbers speak for themselves]. Available at: <https://yur-gazeta.com/dumka-eksperta/> (accessed 8 October 2023).

Iryna Ivonchak, Ivan Franko National University of Lviv. *Current state and development trends of the information technology sector in Ukraine.*

Annotation. The purpose of the article is to conduct a study of the current state and development trends of the information technology sector in Ukraine. **Methodology of research.** The methodological basis of this study is the provisions of economic theory regarding entrepreneurship, modern management theory, theoretical provisions and concepts of domestic and foreign scientists on information technologies, their features and prospects. The informational base of the study consists of normative and legislative acts, resolutions of the Verkhovna Rada of Ukraine, the Cabinet of Ministers of Ukraine, statistical materials. **Findings.** The dynamism and prospects of the development of the domestic IT industry in recent years have been proven. The conducted analysis of IT as one of the spheres of economic activity as IT showed the importance of the growth of its share in the formation of the national economy. It was revealed that the problems of the IT sector in the country include a low level of protection of intellectual

property rights, the issue of emigration of a significant number of IT sector specialists, the presence of undeveloped markets for financial and venture investments, state intervention, which is manifested in the absence of predictable and consistent taxation, etc. The strengths of the Ukrainian IT industry are singled out, the main of which are: the human capital factor, which is determined by the high intellectual level of the population, its availability of higher professional education; low cost of communication resources. Prospective directions for the further development of the information technology sector in Ukraine are substantiated. **Practical value.** The practical use of the results of this study should be an in-depth analysis of the development of the domestic IT sector; the specification of measures to improve the situation in the industry, in particular, the elimination of legislative, institutional, fiscal and tax, currency and monetary barriers, and the adoption of powerful measures to stimulate the "digitalization" of sectors economy and business.

Keywords: information technologies, IT sector; entrepreneurship, domestic IT market, outsourcing IT companies, export of services.